

Základní umělecká škola Trutnov slaví v tomto roce již 75 let od svého založení

Je důležité připomenout, že umělecké vzdělávání má v naší zemi dlouhou tradici a ve světě je považováno za ojedinělý fenomén. Vznikla neobyčejná síť škol, poskytující základy uměleckého vzdělání, dnes i s legislativním zakotvením ve školském zákoně. Cílem tohoto vzdělávání je kromě výuky uměleckých předmětů i rozvoj talentu žáka, jeho charakterových vlastností a kultivace osobnosti. Tento cíl se snaží naši pedagogové naplnit a důkazem toho jsou výsledky umělecké tvorby žáků.

Rozhodli jsme se vydat jubilejní noviny, které představují alespoň zlomek činnosti školy v uplynulých pěti letech. Naleznete zde články, úvahy, rozhovory... učitelů, žáků, rodičů i dalších příznivců školy. Noviny v podstatě navazují na almanachy vydané před pěti lety ku příležitosti oslav 70. výročí založení, kde je podrobně zaznamenána celá známá historie školy.

V posledních pěti letech došlo v naší vzdělávací instituci k výrazným změnám, jak v přístupu pedagogů k výuce, což souvisí s určitou volností v obsahu školního vzdělávacího programu, tak v oblasti personální. Učitelův sbor se zčásti omladil a v současnosti zde působí 46 pedagogů. Posí-

lila se zejména mezioborová spolupráce, vznikly další soubory, nová studijní zaměření, drobné i větší produkce i celoškolní tematické projekty. Škola pořádala stovky vystoupení, představení, výstav, kde se naši žáci s úspěchem prezentovali, účastnili se soutěží a přehlídek, vystupovali na akcích jiných organizací. Nic z toho by se neuskutečnilo bez skvělé práce našich pedagogů.

Hlavním cílem Základní umělecké školy Trutnov je elementární výuka uměleckých předmětů v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém, ale i zajištění, aby naši absolventi dál pokračovali ve svých uměleckých zájmech v osobním nebo profesním životě.

● Blanka Matysková

Základní umělecká škola Trutnov 1945 – 2020

V řece, na plesu i na Jazzinci – orchestr Musica Candida baví publikum již 10 let

Nedílnou součástí každé umělecké školy jsou hudební soubory – právě díky nim žáci mohou ihned uplatnit, co se sami naučili. Formou společných zážitků se jim vrací energie investovaná do učení se hry na nástroj. Podobně jako jinde i zde platí, že společně s přáteli jde práce snáze od ruky a je to větší zábava. Jedním z takových souborů a zároveň největším z nich je na ZUŠ Trutnov orchestr Musica Candida. Má za sebou desátý rok působení a neustále pokračuje v přípravě nových projektů. Pojdme se společně podívat na to, co se za poslední roky povedlo.

Kdo se někdy procházel Trutnovem v pátek po čtvrté hodině odpolední, nemohl si nevšimnout, že se z vrchních oken školy pod radnicí ozývá hudba rozmanitých žánrů. To se pravidelně schází a nacvičuje nový repertoár školní orchestr Musica Candida. Je tomu již deset let, kdy úspěšně zakončil svůj první školní rok pod vedením zakládající učitelky a současné dirigentky Michaely Fiedlerové. Tehdy parta mladých smyčkářů společně s klavíristy a flétnisty zahrála několik pohádkových melodií. Od té doby prošel orchestr výrazným vývojem, rozrostl se, vyzkoušel vícero vedení a po celou dobu se spolupodílel na úspěšných projektech.

Své půlkulatiny orchestr oslavil společně se 70. narozeninami školy před pěti lety. Hned nato, na jaře roku 2016, se mu dostalo nabídky koncertovat v rámci trutnovského festivalu Jazzinců. Naše město tehdy pocítil jednou ze svých návštěv písničkář James Harries. Přivezl s sebou repertoár ze svého nového alba Until the Sky Bends Down. Písňe z tohoto alba jsou doplněny o smyčcové party, o jejichž provedení se v Úřfu postaral právě školní orchestr. Dalším, tentokrát zcela nevhodným představením bylo uvedení části ze Smeta-

novy symfonické básně Vltava, a to na plavidle postaveném přímo v korytu řeky Úpy. Dračí slavnosti se totiž v roce 2017 nesly ve znamení vody a pořadatelé tak připravili dokonalou poctu našim řekám.

Rok poté se dala takřka celá škola do pohybu, když připravovala svůj vlastní muzikál – ZUŠKál. Příběh mladých lidí, kteří se nespokojí jen s rutinním chozením do školy a zpět a hledají v životě něco, na co jsou i matematické vzorce krátké, je přímým obrazem toho, jaký pozitivní vliv má na mladé lidi možnost sberalizace v umělecké oblasti. Život mu vdechly režisérka Kateřina Talavašková a scénáristé Alena Rodrová a Jaroslav Dvorský. Hudebně ho doplnil Lukáš Červený, který tou dobou druhým rokem vedl v zastoupení školní orchestr.

Spolupráce orchestru s uměleckými obory dalších žánrů orchestru sloužela, a tak se v roce 2019 uskutečnil projekt ve spolupráci s pěveckým sborem Colours of GTU, který na Gymnáziu Trutnov vede Vojtěch Kábrt. Společně se oba hudební soubory vypravily do Tolkienovy Středozemě, kde objevily hudbu Howarda Shora zkomponovanou pro filmovou trilogii Pán prstenů. Ve stejném roce také Musica Candida roztančila Úřfu na historicky druhém školním plesu nesoucím titul Dámanty zimy. Je tedy zřejmé, že o nudě v orchestru nemůže být řeč.

Mohlo by se zdát, že hudebníci si za tu dobu od založení orchestru vyzkoušeli úplně všechno. To je však omyl. Novou zkušenost přinesla doba koronavirová na jaře roku 2020. Orchester se poprvé za svou existenci nemohl scházet a hrát. Nikdo se však nenechal vyvést z míry a přistoupilo se k náhradnímu řešení. Muzikanti se doma sami naučili písničku, svůj part nahráli, vše se pak v počítači dalo dohromady a výsledek se vysílal přes internet. Věříme tedy, že žáky z orchestru Musica Candida to prostě baví a že je nic nezastaví a že se budeme moci i v dalších letech těšit na nové hudební zážitky plné mladé energie, které pro nás společně připraví.

● Lukáš Červený

O jazyku těla i jednom srdci

Tanec je jazyk těla, kterým tanečník hovoří na jevišti. Nepotřebuje slova, věty, žádné fráze, které by rozostřovaly pravdu – jeho tělo je tím nástrojem, kterým vyjadřuje své pocity, prožitky a své vnímání světa. Vede nás k vnitřnímu ztišení v tomto uspěchaném světě a práci na sobě, své fyzické kondici, ale také nás učí vztahům k druhým lidem, zodpovědnosti za celek, skupinu, rozvíjí naši fantazii a kreativitu a umožňuje se svobodně projevit. Díky tanci se určitě můžeme stát lepšími lidmi, protože si uvědomíme, že všechno v životě není na jeden či dva kliky myši, aby se to objevilo druhý den za dveřmi, ale ty důležité věci, které mají opravdovou hodnotu, je potřeba dlouhodobě a s trpělivostí k sobě samému budovat, krůček po krůčku.

Tyto hodnoty a zacílení v sobě nese výuka na tanečním oboru v trutnovské ZUŠ. Žáci mají možnost od útlého věku prozkoumávat a postupně uchopovat svoji tvořivost, pracovat na svých fyzických dispozicích a koordinaci těla, vnímat hudbu a prostor na jevišti. V závěru studia jsou tanečníky, kteří si umí vybrat vlastní téma choreografie, hudební motiv, připravit vhodný kostým a vytvořit autorskou jevištní etudu.

V uplynulých pěti letech se kromě standardní výuky a závěrečných představení, která jsou tradičním výstupem každého školního roku, konalo několik uměleckých projektů, které mohly vzniknout díky spolupráci více oborů. Jednoznačně TOP projekt uplynulých pěti let byl **autorský muzikál ZUŠKÁL** s hudbou Lukáše Červeného a scénářem Aleny Rodrové, kde se podařilo opravdu až zázračně propojit tanečníky s divadelníky i zpěváky na jednom jevišti za doprovodu skvělého orchestru, to vše korunováno hereckým obsazením samotných pedagogů.

Druhým velkým a netradičním projektem bylo pozvání tanečníků na novocirkusový festival Cirkuff. Vybraná skupinka nejstarších žáků II. stupně nazkoušela a vytvořila během několika víkendů autorskou **tanečně-akrobatickou performanci PURE**, ve které tanečníci posunuli mnohonásobně svoje limity a reprezentovali nejen trutnovskou ZUŠku, ale i město Trutnov na scéně mezinárodních profi akrobatů. Do projektu byly přizvány choreografky Pavla Vařáková a Kateřina Blažková z EKS Dance Company s hudební asistencí Lukáše Červeného a trutnovskému publiku společně předvedli na jevišti pod šapito křehkou etudu o tom, jak je důležité zjistit, kým jsme, kde je naše opravdovost, a tu vždy následovat.

Poslední událost, která jistě stojí za zmínku, protože má v Trutnově již tradici a každým rokem vzbuzuje větší zájem veřejnosti, je **Dance Festival Trutnov**. Letošní jubilejní X. ročník se nesl na vlně multizánrovosti – tanec, akrobacie, hudba, výtvarné umění a animace – to vše bylo součástí srpnového týdne. Festival vyvrcholil představením na jevišti Úřfa na téma Umění nás mění a téměř stovka účastníků všech dělen a návštěvníků z veřejnosti tak mohla prožít a sdílet společně s vyprodaným Úřfem jaké to je, když se něčemu věnujeme intenzivně a spolu.

Všechny projekty a představení by nemohly vzniknout jen tak samy od sebe, proto bych ráda **poděkovala paní ředitelce Blance Matyskové** za podporu a pomoc při těchto nadřámcových uměleckých aktivitách, její nasazení a ochotu při realizování nezbytných žádostí o granty, bez kterých by některé akce nemohly proběhnout. Je člověkem na svém místě, srdcem trutnovské ZUŠky.

● Kateřina Talavašková

ZHOR

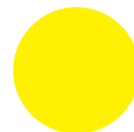
Jeden z nejmladších souborů školy, který se však za pět let své existence stačil výrazně zapsat do povědomí nejen trutnovské veřejnosti. ZHOR vznikl v roce 2015 jako hudebně taneční soubor, který si dal vskutku průkopnický cíl – v městě Trutnově, kde nikdy folklorní soubor nepracoval a kde se v průběhu staletí potkávala kultura německá s kulturou českou a židovskou, vzkrísit a oživit lidovou píseň a tanec Krkonoš a blízkého Podkrkonoší.

ZHOR ve svých vystoupeních kombinuje hudbu, zpěv, tanec a mluvené slovo. Založení ZHORu předcházelo několik ročníků „Vynášení smrtky“ v Úřfu s živou hudbou. Pro velkou oblibu u publika rozhodlo vedení školy o širší podpoře snahy o založení souboru, se kterým by se dalo pracovat celoročně. První důležité vystoupení souboru v ustáleném obsazení proběhlo v únoru 2017 v Národním domě v Trutnově. ZHOR se představil v hodinovém programem „Český rok“ v kostýmech, které ušila Eva Tatoušková z Nového Města nad Metují. Následovala řada vystoupení nejen v Trutnově, ale i ve Dvoře Králové nad Labem (Rukopisné dny, adventní trhy v Hankově domě), v Jičíně (festival Jičín – město pohádky), soubor se také dvakrát zúčastnil krajského kola soutěže ZUŠ.

Největší událostí v historii ZHORu byla jistě účast souboru na prestižním 64. Mezinárodním folklorním festivalu Červený Kostelec v srpnu 2018. Před tisícihlavým publikem, které zaplnilo zdejší amfiteátr v přírodě, se představil ZHOR se zkrácenou verzí programu „Český rok“ a sklídl zasloužený potlesk. Pro nadšené děti obrovské zadostiučinění a motivace do další práce, pro nás pedagogy radost a poznání, že když se chce a potká se píle s odhodláním, šikovně vymyšlený scénář, nápaditě choreografie a souboru na míru ušité úpravy

Slavíme. Podívejme se spolu na uplynulých pět let trutnovské ZUŠky.

písní, tak to prostě musí vyjít!

V roce 2019 představil ZHOR program „Tam pod těmi Kerkonosi“, složený výhradně z písní našeho regionu. Program jsme měli možnost zahrát ještě jednou – v květnu jsme vystoupili v rámci celostátního happeningu ZUŠ OPEN v krásném orlickém Neratově.

Program složený z regionálních písní a tanců dále rozšiřujeme. Nástrojové obsazení hudební části souboru pod vedením Drahomíry Tvrdíkové a Lenky Jiranové se prakticky nezměnilo (první a druhá housle, viola, basa nebo violoncello, zobcové flétny, klarinet, příčná flétna). Taneční složka souboru fungovala až do roku 2018 v počtu 16 dětí (8 tanečních párů), vedoucí této části ZHORu je Jana Michaličková. V současné době se složení souboru mění – ubýlo chlapců a převládají děti mladšího školního věku.

Hudba a tanec patří do Krkonoš od pradávna, jejich prostřednictvím si horáci krátili často úmornou práci za stavem nebo při řezání perliček, v písních se zrcadlí jejich každodenní radosti, starosti, i svérázný humor. V dnešní rychlé, uspěchané a přetechnizované době si obzvláště uvědomujeme, jak důležité byly pro naše předky v koloběhu let, desetiletí a staletí jejich pravidelně se opakující tradice a zvyky. Byly to jistoty, které dávaly životu horalů pevný řád, smysl, pocit ukotvení a sounáležitosti. Čas plyne a lidé dnes prožívají jiné starosti a radosti než před staletími. Lidové zvyky, písně a tance se postupně vytrácí. A to je velká škoda. Jedním z cílů uměleckého vzdělávání je tak mělo být i oživení zájmu o lidovou kulturu. Písně, tance, tradice a zvyky jsou součástí našeho dědictví po předcích a my sami jsme jejich pokračováním. Naše děti ZHOR už za ty roky vědí, že jejich prostřednictvím mohou objevovat sebe i svět okolo. S radostí a chutí.

● Lenka Jiranová

Dvojhlas s Yankou aneb Devatero otázek a odpovědí

Etnomagic koncert, Z pohádky do pohádky, Jablůčko, Máme rádi zvířata, Písně na cesty krajinami duše – 5 tematických koncertů žáků tvých pěveckých tříd za posledních pět let. Na který a proč sama nejraději vzpomínáš?

Ráda vzpomínám na všechny koncerty. Bavilo mě tvoření samotné, celý proces vzniku koncertu, na kterém se vždy podílí spousta žáků, kolegů a hostů. Vždycky jsem byla nadšená, když jsem viděla, jak díky všem účinkujícím se moje myšlenka zhmotňuje. Třeba v „Máme rádi zvířata“ jsme měli dokonce i maskérku, které nás ličila. Děti byly nadšené, že vypadaly jako zvířátka a zpívaly na živou hudbu. A to díky kvartetu, které je celou dobu doprovázelo.

Vzpomínám i na „Z pohádky do pohádky“, kdy jsem sháněla kostýmy z UFFA, abychom všichni vypadali jako pohádkové postavy.

V „Jablůčku“ jsme měli krásné aranžmá od Drahomíry Tvrdlkové a Lukáše Červeného na písně, které jsem vybrala.

Při koncertě „Písně na cesty krajinami duše“ jsem se inspirovala nádhernými úpravami českých lidových písní od Zuzany Vlčínské. Celý koncert byl velmi silný.

Prostě si potrpím nejen na dramaturgii a režii, ale i na detaily, aby každý koncert byl tematický a osobitý. Škoda, že se koncerty zahrají jen jednou.

Podobně jako kdysi Konstantin s Metodějem i ty jsi k nám přišla z jihovýchodu Evropy. Představ nám kraj a krajinu svého dětství a dospívání.

Narodila jsem se v Bulharsku v Burgasu. Moje dětství je spojené s mořem, pískem, sluncem a větrem.

Miluji prostor a svobodu, racky a všudypřítomnou mořskou brízu, která mi vždycky cuchá vlasy. Dlouhé malebné uličky s kavárnami a z přístavu troubení lodí odplouvajících do neznáma...

Můžeš se s námi podělit o svůj nejdojemnější český zážitek v rámci své učitelské pěvecké „mise“?

Vždycky mě dojmá, když při dirigování koncertu koukám na jevišti na všechny ty šikovné děti a učitele, jak jim to jde a jak společně vytváříme něco krásného, co lidi potěší.

Viděla jsem lidi v sále, jak brečí při koncertě. Často říkají, že zažívají to příznačné zážitkové mrazení v zádech. Dokonce se mě jednou ptali, jestli náš komorní sbor „Bosorky“ má svoje CD, což mě moc potěšilo a překvapilo.

Pravidelnému posluchači koncertů pěveckého oddělení pod tvou taktovkou jistě neuniká, že tvým dramaturgickým trumfem bývá zařazení alespoň jedné lidové písně z tvé domoviny. Když porovnáš folklór obou národů, v čem si jsou podobné, a v čem naopak nezeměnitelné?

Bulharské písně zařadím vždy, když vytvořím koncert na lidovou tematiku. Jednak proto, že je to mojí součástí, a jednak právě o ni se ráda podělím s dětmi. Učím je něčemu jinému. Bulharské lidové písně jsou odlišné svojí rytmikou a pestrostí. Jsou živelnější a někdy „mimozemské“ díky harmonii hlasu, která je specifická. Mají méně obvyklý rytmus, třeba 7/8, 9/12..., a v tom jsou nezaměnitelné.

Když jsem jako dítě zpívala ve sboru v Burgasu

a cestovali jsme po Evropě i do Japonska na předhlídky a soutěže, vždy jsme vyhrávali právě díky bulharským lidovým písním. Proto je ráda předávám i svým dětem ve sboru.

České lidové písně jsem začala milovat díky Leoši Janáčkovi. Vnímala jsem v jeho tvorbě českou krajinu, lásku a lidské vztahy. V tom nacházím podobu s bulharskými lidovými písněmi. Těm se ve své živelnosti podobají lidovky slovenské a moravské.

Která naše česká lidová ti opravdu učarovala? A na oplátku, konkrétně jaké od vás bys na tomto místě ráda vystrojila reklamu?

Je to spousta českých i slovenských lidových písní. Mám ráda, když se mi dostane do ruky nějaká pěkná úprava pro sbor, jako třeba „Což se mi, má milá“ nebo krkonošská lidová „Na horách, na dolách“. To samé ale platí i o bulharských lidových, třeba o „Dilmano, Dilbero“, kterou si možná zapíváme na jubilejním koncertě.

Zřejmě tu síň máš ráda, vždyť každý z výše připomenutých koncertů jsi situovala právě sem. Jak bys výstižně charakterizovala Koncertní síň Bohuslava Martinů?

Líbí se mi, že je to „kostel“, čistý s dobrou akustikou a tradicí pořádání koncertů. Zoubkovy plastiky muže a ženy (Hlas a Naslouchání – v popředí po obou stranách pódiá) mi připomínají stvoření života, Adama a Evu.

Ne nadarmo se říká, že právě hudba sblízuje národy. W. A. Mozart dokonce odvázně prohlásil, že právě v hudbě spočívá život Čechů. Má to tedy zahraniční učitel hudby právě v českém prostoru o něco jednodušší? A jaké to vůbec je přes počáteční jazykovou bariéru navázat ta jemná předivná důvěry mezi tebou a českým žákem? Bylo ti u toho vždy do zpěvu?

Nevím, ale možná, že ano. Tady v Čechách je dobře. Každé větší město má svou ZUŠku. V Bulharsku tomu tak není. Nikdy jsem netušila, že budu učit děti zpívat. Tady je vidět, že český národ rád vzdělává své děti u umění.

Čeští žáci jsou zvědaví, jako každé dítě. Vždycky mi rádi poradili, když jsem měla na začátku problém s vyjádřením nebo komunikací. I dnes se někdy smějí, co jsem to zase plácla za „kravinu“. Mé vysvětlování je tak někdy úsměvné, ale bezproblémové.

Někdy si ale připadám jiná ve svém temperamentu a mentalitě. Občas mám pocit, že se mě děti „trochu bojí“, ale to vždy jen, než mě poznají. Při-

Většině z nich se to moc líbilo. Ale někteří tvrdí, že u toho prý usnuli. Ale tomu se mi nechce věřit.

A co na to říkala tvoje rodina?

Byli nadšení. A dojati. Nejvíc asi děda, který měl dokonce slzy v očích.

Co sis z představení a své hlavní role odnesl? Co ti to dalo?

Hlavně jsem se poučil, že se mám na představení stoprocentně soustředit. Při finální zkoušce jsem neudržel rovnováhu při scéně s liškou, spadl jsem a namohl jsem si zápěstí. Ale našťástí to představení nijak neovlivnilo. Jsem moc rád, že jsem si mohl vyzkoušet takovou velkou roli v tak pěkně připraveném představení a se skvělou hudbou. Rád bych si někdy něco podobného zopakoval.

● *Svého syna Jáchyma v taneční roli Malého prince vypovídal otec Jiří Svoboda*

Jít si za svým snem

Do trutnovské základní umělecké školy jsem přestoupila v roce 2019. Do té doby jsem navštěvovala 10 let taneční obor v ZUŠ u nás ve městě. Sama jsem začala mít pocit, že už se v tanci moc nerozvíjím, a tak jsem chtěla skončit. Po nějaké době jsem si ale uvědomila, že jakmile skončím, tak mi to bude chybět. Za tu dlouhou dobu se totiž tancem stal součástí mé a já věděla, že to všechno nechci jen tak zahodit. Chci přece pokračovat dál a jít si za svým snem. Začala jsem hledat nové možnosti, aby se dostavily skutečné pokroky. Přestup na ZUŠ Trutnov pro mě byl velkou změnou. Byla jsem rozhodnuta obětovat více času kvůli doždění. Věděla jsem, že to dělám pro sebe a nebudu toho litovat. Nyní na trutnovské ZUŠ působím i v hudebním oboru u orchestru Musica Candida. Za tu krátkou dobu, co jsem zde, jsem načerpala mnoho inspirace, získala další zkušenosti a poznala nové lidi, se kterými je radost spolupracovat. A tohle vše díky jednomu velkému kroku, pro který jsem se rozhodla...

● *Tereza Trejtnarová, žákyně TO*

pouštím, že pro některé děti mohou být přechodné takovým ozvláštňením, v českém prostředí malou raritou.

A jak to vlastně má v práci, a doma učitel zpěvu se zavedeným rčením „Kdo zpívá, rozdává radost“?

V práci pochopitelně zpívám pořád. Někdy pak ani nemůžu mluvit. A tak, když přijdu večer domů, vyžadují ticho a klid. Je pravda, že „kdo zpívá, rozdává radost“, a ne jenom ostatním, ale i sám sobě. Často si uvědomuji, že si v duchu broukám nějakou písničku. A když mám uvnitř ticho a žádná melodie mi nejde hlavou, signalizuje to mé starosti. Toho jsem si u sebe povšimla. Proto říkám dětem i známým, ať zpívají nebo si aspoň broukají. I když si to neuvědomujeme, každá melodie procházející našim tělem nás na různých úrovních léčí.

Co pro tebe znamená trutnovská ZUŠka? Pokud stále ještě svou životní příseň vyhlížíš, neber prosím mou následující poslední otázku úplně vážně. Hledala jsi dlouho, než jsi našla Trutnov?

Já jsem nic nehledala. To osud mě přivedl právě sem do Trutnova. Můj bývalý manžel pocházel odtud, a tak jsem se vdala a přijela do Čech. Ale dlouho mně trvalo, než jsem si zvykla na syrové Krkonoše, daleko od moře a slunce. Žít v Trutnově po mě byla tvrdá životní zkouška, ale dnes za ten osud děkuji. Mám krásnou práci. V nádherné budově a s báječným kolektivem učím české děti zpívat.

Pamatuji se na paní Kundrtovou, která tenkrát před osmnácti lety, když jsme se seznámily, mi řekla: „Holka nešťastná, co tady v Trutnově děláš?“ A pak mi dovolila během mé mateřské dovolené čtyři roky chodit do jejích hodin zpěvu a koukat, jak učí děti zpívat. Děčila se se mnou o spousty českých písňových materiálů. Po mé mateřské dovolené pak volala do Vrchlabí, jestli nechtějí učitelku zpěvu. Tenkrát ve Vrchlabí totiž obor zpěvu nebyl otevřen. Pan ředitel Mejsnar mě vzal tenkrát na zkoušku. Nakonec jsem tam zůstala devět let a sbírala další cenné zkušenosti. (Velké díky, paní Kundrtová!) Potom už jsem začala pracovat v ZUŠ Trutnov (tehdy mě přijímal pan ředitel Komárek). Plný učitelský úvazek jsem získala s nástupem současné ředitelky Blanky Matyskové. V životě mám štěstí na dobré a zdvořilé lidi.

● *Yanka Stránská odpovídala Jaroslavu Dvorskému*

Něco málo o klavírním vyučování a distanční výuce

Hudba je krásný způsob, jak trávit volný čas. Pro učitele je skvělý pocit, když v září přijde nový žáček, který nic neumí, a na konci školního roku již zahraje drobnou skladbičku nebo písničku. Ve hře na klavír si každý najde to, co ho baví. Je to harmonický nástroj, který má spousty zvukových možností. Je hezké hledat s žáky různé nálady. Není to však jen nějaké bezmyšlenkovité mačkání kláves. Na studiu hry na klavír se mi líbí, že se o sobě hodně dozvíte. Není to totiž úplně jednoduchá disciplína. K tomu, aby žák dělal pokroky je potřeba pravidelně cvičit a překonávat první nezdar. Někdy je potřeba značná dávka trpělivosti a odhodlání. Jde také o setkání žáka s učitelem. Učitel je ten, který by měl žákovi otevřít bránu do světa klavírní hudby, probudit blízký vztah k hudbě a vyvolat radost z jejího provozování. Pokaždé je to jiné. Baví mě to vzájemné působení. Učitel musí žáka umět nadchnout pro hudbu. Následně žák učitele motivuje k tomu, aby hledal stále lepší cesty výuky. Každý žák má jiné předpoklady, jiné silné stránky, a to je na tom zajímavé. Úspěch je vždy individuální. Nedá se předem stanovit. Když jsem nastoupila na školu, dostala jsem do třídy žáka, kterého nikdo nechtěl učit. Prý to bylo takové nijaké, moc pomalé a buhví co všechno. Ten žák udělal veliký pokrok během dvou let, že se všichni divili, jakým způsobem hraje. Nakonec absolvoval II. stupeň hry na klavír a během svého studia hrál i na větších koncertech a celkově ve svém studiu byl úspěšný i přesto, že se na počátku jevil jako podprůměrný. Hra na klavír obohatí život každému, kdo se o ni snaží. Pro někoho může být terapie, která mu pomůže překonat určité nesnáze

● *Lucie Viesnerová*

Ladův rok

16. 5. a 17. 5. 2017 Koncertní síň B. Martinů

Koncert byl součástí celoročního projektu Český rok. Český rok v písních, říkadlech a lidových prastanikách doplnily klavírní skladby od Miloše Vacka inspirované obrázky Josefa Lidy. Vystoupení hudebních přípravek pod vedením I. Aman a žáků klavírní třídy L. Viesnerové. Výtvarné kulisy vytvořili žáci výtvarného oboru Dity Prouzové. Celkově to byla organizačně náročná akce složitá na secvění, ale žáci, rodiče i učitelé si to náramně užili.

ZUŠ OPEN

30. 5. 2017 Krakonošovo náměstí

1. ročník celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru proběhl na Krakonošově náměstí. Program byl velmi pestrý a probíhal celý den na různých místech náměstí. Na hlavním pódiu se vystřídal pěvecké sbory, hudební soubory a orchestry. V podloubí kavárny U Tří korunek se hrálo na piano, divadelní představení probíhala u sochy Josefa II. Celý program doplnily výtvarné dílny před budovou ZUŠ. Až na rozmary počasí to byla vydařená akce, kterou kolem 17. hodiny překázil prudký liják. Skalní příznivci s námi vydrželi až do úplného závěru, kdy celý program zakončila kapela MyBand.

Klavírní koncerty čtyřruční hry

23. 4. 2018 a 29. 4. 2019 Koncertní síň B. Martinů

Dva úspěšné koncerty, na kterých se představili žáci a učitelé klavírního oddělení ve čtyřručních skladbách. Zazněly skladby různých stylů a žánrů, například kubánské rytmy, melodie Karla Svobody nebo Slovanské tance Antonína Dvořáka.

Pohádkové melodie

22. 5. 2018 Koncertní síň B. Martinů

Na koncertě zazněly písně z pohádky Tři bratři v podání žáků hudební přípravy pod vedením I. Janigové. Žáci klavírní třídy L. Viesnerové si připravili melodie z večerníků, pohádek a dětských filmů, například Ledové království, Odvážná Vaiana a Piráti z Karibiku. Velmi vtipně programem provázeli žáci LDO ze třídy A. Rodrové.

ZUŠ OPEN 2018

24. 5. 2018 městský park Trutnov

Druhý ročník celostátního happeningu ZUŠ zahájil rozkustolý průvod masek, který putoval z Krakonošova náměstí do městského parku. Tématem setkání byl Květ života. Trutnovský park tak ožil hudbou, tancem a tvořivými dílnami pro děti. Kafirma měla pro návštěvníky připravené výborné zákusky a kafičko. Velký úspěch sklídil folklórní soubor ZHOR, který vystupoval v horní čas-

● *Simona Hurdálková a Natálie Karlecová, žákyně TO*

a zároveň je radostí z toho, že můžete předávat pozitivní a krásné pocity lidem kolem sebe.

Pro mě byla distanční výuka velmi náročná. Měla jsem však potřebu to nevzdát i přesto, že jsem věděla, že distanční výuka v ZUŠ je pro žáky dobrovolná. Najednou to bylo všechno jiné. Cítila jsem se nepotřebně. Hra na klavír najednou nebyla pro žáky a rodiče prioritou. Všichni řešili roušky a dezinfekce. Já šici stroj nemám a šit neumím, jinak bych samozřejmě začala šít ty roušky taky. Tak jsem si řekla, že prostě budu učit alespoň nějak, jak to půjde, a uvidí se. První představa distanční výuky byla pro mě děsivá. Výuka hry na klavír je opravdu specifická a přes moderní technologie opravdu nejde předat vše. Neustále se pracuje s tónem, hlídáme správné sezení a uvolnění paží, posloucháme a snažíme se vytvořit různé odstíny dynamiky. Jak budu toto všechno hlídat na dálku, jak to zkrátka nejde. Musela jsem se ztožtřit s tím, že to zkrátka nebude tak, jak bych si za normální situace představovala. Byl nouzový stav, a to platilo i o výuce na klavír. Zpočátku mi přišlo, že rodiče a žáky distanční výukou obtěžují. Po pár týdnech si to sedlo a já jsem učila přes aplikace WhatsApp a Skype podle běžného rozvrhu většiny svých žáků. Někdy bylo to spojení docela dobré, pak byly hodiny, kdy to se to opravdu „sekalo“ každou chvíli a bylo lepší hodinu řešit nahrávkami a následným rozbořením nahrávky. Hledala jsem jiné způsoby výuky. Zadávala jsem jednodušší skladby populárního žánru, aby žáci měli pocit, že to zvládnou a zároveň je sklادba potěší. Šlo o to je udržet alespoň v nějakém chodu. Pak jsem měla radost, když jsem viděla, že i v tak složité době byla pro ně výuka rozptylením a zároveň rozvíjením jejich hudebních dovedností.

● *Lucie Viesnerová*

ti parku pod vyhlídkou, a za připomenutí stojí také taneční choreografie Ticho u sochy Tanec smrti, která připomněla památku I. světové války. Na hlavním pódiu se střídala vystoupení hudebních souborů i sólistů.

Koncert k výročí vzniku republiky

26. 10. 2018 UFFO

Město nás oslovilo a požádalo o uspořádání koncertu ke vzniku republiky. Přípravy byly velké. Zazněly lidové písně v podání komorního sboru Bosorky a skladby českých skladatelů, jako Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, Leoše Janáčka a dalších. Na pódiu se vystřídali sólisté, hudební soubory a orchestr.

ZUŠ OPEN 2019

31. 5. 2019 Krakonošovo náměstí

Hlavní pódiium nabídlo rozmanitý koncert žáků ZUŠ Trutnov s podtitulem „Cirkus“. Vystoupily převážně hudební soubory, sbory a orchestry. Diváků potěšilo vystoupení dětí z hudební přípravy, které předvedlo ten správný „Cirkus rasmus“, dále bylo možné slyšet skladby různých žánrů v podání Dechového orchestru ZUŠ Trutnov a orchestru Musica Candida. Koncetem provedli žáci dramatického oboru.

Koncerty z domova

23. 4., 28. 4., 5. 5. 2020 facebook a youtube školy

Učitelé hudebního oboru se svými žáky připravili v rámci distanční výuky vystoupení, která jste si mohli vychutnat z pohodlí svého domova. Byla to jediná možnost, jak mohli žáci v době uzavření škol a zrušení všech kulturních akcí prezentovat svoji práci a potěšit tak sebe i své blízké. Koncerty byly tři a probíhaly na facebooku a youtube školy. Žáci dostali za úkol vytvořit videonahrávku z domova, kde zahrají skladbu, kterou se naučili. Někteří nahrávali několikrát a nemohli se pak rozhodnout, která nahrávka je ta nejlepší. Nakonec se vše povedlo. Jednotlivá videa skvěle zpracoval Jan Erben.

Absolventské koncerty v době koronaviru

Absolventské koncerty v budově školy probíhaly bez účasti diváků, prezentovaly se nahrávkou na facebooku školy. Absolventské koncerty, které proběhly v Koncertní síni B. Martinů, již za účasti diváků ke konci školního roku, byly o to působivější a dojemnější. Některé koncerty měly i vtipné momenty. Například Tomáš Taláb na svém absolventském koncertě daroval svému bratrovi při veřejném děkování za účast na koncertě lízátko.

● *Lucie Viesnerová*

Milý Toníku, my tady děláme i grafiku!

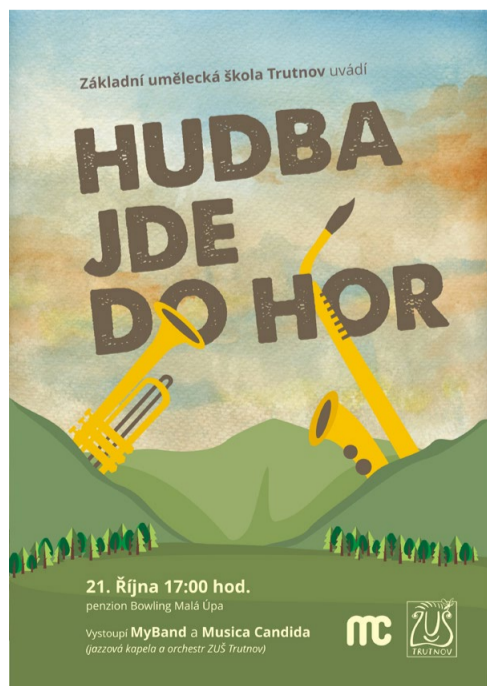
Nepotkal jsi se s múzou? Nemáš sluch, talent na noty a při tvém zpěvu všichni trnou hrůzou? Tak přestaň dělat drahoty, Toníku, máme tu přeci ještě grafiku! Celé hodiny se v ní nic neděje, civíme tupě před sebe, na shluky pixlů v krabíčcích, že to má něco do sebe, to vědí jenom grafici. Plakáty, koláže, animace, to umíme, hravě, levou, bez legace. Loga a jiné blbiny zvládáme za půl hodiny, do posledního v jedné ose, se pak společně doube-me v nose. Krásná práce, grafici, dáváte to jak profici, říkají, když nás potom chválí, budej by ne, vždyť za co bysme stáli, kdybysme na to nakonec nějakou fintou nevyzráli.

Tak vážně, bez srandy, bez okolků, máme tu šikovný borco, nejednu nadanou holku, a jsou to žáci, co tu učí, jak vidět, cítit, tvořit, jak na to přijít, problém zborit, najít si cestu přímo k cíli. Ta radost toho noumy v čele (co nám tu hraje učitele), když předvedem, co zhusť svedem. Já sá a píská, roztrhnou se může, jak dobří jsme, jak zrajem, kvetm, samé růže.

Tak ještě závěrem pár dílek pro potěchu oka, pro radost, pro hezčí svět, výběr několika kousků za posledních pět let. Tak číhej a nezapomeň dýchat, z nás mluví radost, vůbec ne pýcha, a díky, že ses s námi díval, někdy tu je jen dobro, jindy vážně síla! Tak dál, s úsměvem na líci...

Tvoji grafici!

Petr Gondek

Online hodina v ZUŠ v době koronakrizy

rozvrh: žák XXX v pondělí 13:30 - 14:15, Skype U = učitel / R = rodič / Ž = žák

13:28

Chat U: Dobrý den, já jsem připravená, až budete také, můžeme začít. BK
13:30 Vyzvánění
U: "Haló, slyšíme se?"
R: "Haló, funguje to?"
U: "Haló, slyšíte mě?"
R: "Já vás neslyším."

13:31 Tma

U: "Dobrý den, já vás už slyším, ale nevidím. Asi jste si vypnuli kameru, zapnete ji tím červeným knoflíkem vpravo."

Tma a navíc ticho

13:32

U: "To nebyl správný knoflík, teď jste si vypnuli i mikrofon."

Učitelka zbledla buší do klávesnice

13:33

Chat U: Dobrý den, musíte si zapnout mikrofon a kameru.
Chat R: Dobrý den, vše máme zapnuté.

13:34

U: "Jé, pardon, to jsem si vás omylem vypnula já."
R: "My si říkali, že je to nějaké divné. Tak já vám ho tu nechám."

13:35

U: "Děkuji. Ahoj XXX, jé, ty máš hezké tričko s Iron Manem."
Ž: "To není tričko, ale pyžamo."

U: "Aha, i tak je hez-

Ž: "Jé, pančelko, vy s téma velkýma sluchátkama vypadáte jako youtuber."

U: "No, potřebuju dobře slyšet, tak je mám. Jak se vlastně máš?"

Ž: "Bibě, je pondělí a ze školy nám zase poslali tisíc úkolů na celý týden."

13:36

U: "Aha, to mě mrzí, ale teď si můžeš při hraní odpočinout od úkolů. Tak začneme. Zahraj mi na začátek nějaké vydržované tóny. Začni h1."

Ž: "Pančelko, a u vás taky teď prší?"

U: "Ne, tady neprší. U vás jo?"

Ž: "Jo, u nás jo, a já nemůžu ven."

13:37

U: "Já jsem myslela, že musíš dělat věci do školy."
Ž: "No jó vlastně, tak to nevádi, že prší."

U: "Tak pojd' hrát ty vydržované tóny."

Ž: "A vy chodíte ven, když prší?"

U: "Jenom s deštníkem. Můžeme hrát?"

Ž: "Jó."

13:38

—dlouhý tón a2—

13:39

U: "Já jsem ale chtěla h1, ale to nevádi. Každopádně se nadechni víc."

Ž: "Jé, aha, já vám špatně rozuměl, ono mi to, a' znělo jako ,há"

U: "To nevádi, teď pojd' zahrát to há jako ...ehm... HEDVIKA. Zase hezky rovně a pořádný nádech."

Ž: "Ono to možná bude tím, že mi blbne mikrofon. Já to zkusím vypnout a zapnout."

U: "Né, já tě už slyším dobře, nemusíš nic vy-

13:40 Hovor ukončen, ohodnoťte prosím kvalitu hovoru

13:41 Vyzvánění

U: "Tak co, je to lepší?"

Ž: "Já nevím."

U: "No tak, pojd' zahrát to h1"

Ž: "Já jsem ho hrál mezitím, než jste to zase zvedla."

U: "Aha, tak už půjdeme na stupnici"

13:42

Ž: "Jakou stupnici?"

U: "Tu, co jsem ti minule zadávala"

Ž: "Vždyť jste mi žádnou nezadávala."

U: "Určitě jo, ale jestli si ji necvičil, tak nevádi. Pojd' ji jenom zkusit takhle z listu bez přípravy, to se taky hodí umět."

13:43

Ž: "Když já nevím, kterou jste mi zadala."

U: "Tak chvíli vydrž, já se podívám do elektronický žákovský, co jsem ti tam zapsala."

13:44

Systém iZUŠ vás automaticky odhlásil, chcete-li pokračovat, zadejte znovu své přihlašovací údaje.

Bušení do klávesnice, hledání třídní knihy žáka XXX

13:45

U: "Jé, já tam v minulé hodině nevidím žádnou zadanou stupnici. Je možné, že jsme na ni zapomněli?"

Ž: "Vždyť jsem vám říkal, že jste mi žádnou nezadávala."

U: "Dobře, tak si zopakujeme jednoduchou G dur"

13:46 Ticho

U: "Haló, slyšíme se?"

Ž: "Jé, pančelko, vy jste se zasekla!"

13:48

U: "A teď už je to dobrý?"

Ž: "Teď jo, ale vy jste byla předtím úplně zaseklá."

U: "Dobře, tak můžeme pokračovat. Pojd', teda tu G dur."

Ž: "Ta má dvě béčka, že jo?"

U: "Ne, jeden křížek."

13:49

Ž: "Jakto křížek? Vždyť jste mi minule říkala, že mám hrát B dur a ta má 2 béčka."

U: "Takže jsem ti stupnici zadávala!"

13:50

Ž: "A jó vlastně, já na to úplně zapomněl, promiňte."

U: "A já jsem úplně zapomněla ti ji napsat do zá-

kovský, takže jsme zapomněli oba. A teď pojd', ale tu G dur. Gé jako GUSTAV"

Ž: "Jo, ahá, vy jste říkala ,Gé' dur, ne ,Bé' dur, ten mikrofon je fakt blběj."

U: "To nevádi. Hlavně už nic nevypínej a pojd' hrát G dur, gé jako GUSTAV"

13:51

Ž: "No ale, jaký má ta G dur předznamenání?"

U: "To bys měl vědět, navíc jsem to před chvílí říkala."

Ž: "Jeden křížek?"

U: "Ano. Pojd' už prosím hrát."

13:52

—gé, á, há, cé nějaký divný hluk v mikrofonu—

13:53

U: "Hele, asi ti fakt blbne ten mikrofon, já teď slyším jen divný šumění."

Ž: "Ne, to on brácha jenom luxuje. On to dělá vždycky naschvál, když hraju, aby mě nemusel poslouchat."

U: "A nemůžeš ho poprosit, aby ještě 20 minut vydržel, že máš hodinu? A že mu moc děkujeme."

Žák odbíhá od počítače ven ze svého pokoje

13:54

Ž (z dálky): "Brácha, pančelka na skype říká, že toho máš nechat, že máme hodinu."

Žák přibíhá udýcháný do pokoje

13:55

Ž: "Tak brácha šel vysávat do pokoje, to je o patro výš, tak ho tolik neuslyšíme."

U: "To je hodný, můžeme teda ještě jednou tu G dur? Gé jako GUSTAV"

Ž: "A, pančelko, už jste viděla naši kočku?"

U: "Minule si mi jí ukazoval, jak se jí daří?"

Ž: "No tak já vám jí přinesu ukázat!"

Žák odbíhá z pokoje

13:56

Ž (z dálky): "Brácha, kde je Micka?"

Dalšímu rozhovoru sourozenců už není rozumět

13:57 Žák přichází udýcháný do pokoje

Ž: "Já jsem Micku nenašel, ale tak vám tady nesu ukázat našeho kocoura."

U: "Aha, to jsem nevěděla, že máte dvě kočky."

Ž: "Ne, jenom jednu kočku. Tohle je k o c o u r."

U: "Aha, super. Tak můžeme vyzkoušet, jestli vydrží poslouchat tu stupnici G dur. Gé jako GUSTAV"

13:58 Otvírají se dveře pokojíčku a přichází starší brácha

(z dálky): "Sem ti přines tu Micku, jaks před chvílí chtěl."

Ž: "Pančelko, to je můj starší brácha a tohle Micka."

U: "Jé, těší mě. Tvůj brácha taky na něco hraje?"

13:59 Bouchnou dveře bez odpovědi, uvnitř pokoje zůstává můj žák XXX a dvě kočky, vlastně jen jedna kočka a jeden k o c o u r

14:00

Ž: "On šel brácha zase vysávat."

U: "To je hodný, že pomáhá s úklidem. Tak pojd', otestujeme obě kočky na tu Gé-"

Ž: "To je kočka a K O C O U R"

U: "Jasně, promiň, tak pojd' tu G dur. Gé jako GUSTAV"

Ž: "Vy nějakého Gustava znáte? Že to pořád opakujete."

U: "Neznám, tak já si příště vymyslím něco jiného. Teď pojd' na tu G dur. Gé jako...ehm... GABRIEL"

Ž: "To je teda ještě blbější jméno."

14:01

—gé, á, há, cé, dě mňaaaaaaaauu vrrrrrrrrruu mňaaaauuu mňaaaauuu vrrrrrrr—

14:02

Ž: "Oni se začali prát. Oni totiž nemůžou být spolu v jedné místnosti, to se vždycky servou. Tak já je odnesu."

Žák odbíhá z pokoje a v každé ruce drží jednu kočku, teda kočku a k o c o u r a

14:03 Ticho a prázdný pokojíček

Žák přibíhá udýcháný do svého pokojíčku

14:04

Ž: "Tak kočka je venku a kocour v obýváku."

U: "Super, tak stupnici jsme řekněme skoro zahráli. Teď pojd' na etudu."

Ž: "Jakou etudu?"

U: "Tu, co jsem minule zadávala."

14:05 - 14:07 Žák hledá noty ve štosu papírů a učitelka rychle znovu zadává přihlašovací údaje do iZUŠ, aby se podívala, kterou etudu mu minule zadala

14:08 Žák drží těsně před kamerou nějaký papír s notami

Ž: "To je tahle?"

U: "Já to vidím rozmazaně, musíš to dát dál od kamery."

Ž: "Tahle?"

U: "A není u ní číslo? Já to furt nemůžu přečíst."

Ž: "Desítka."

U: "Ta byla už na minule, na dnešek byla jednáctka."

Ž: "Aha, já ale cvičil desítku."

U: "To nevádi, aspoň bude perfektně připravená. Pojd' mi ji zahrát."

14:09

—první dva takty etudy č. 10—

14:10

U: "To stačí."

Žák ale hraje plynule dál

—další dva takty etudy č. 10—

U: "Haló? Slyšíme se? Říkám, že nemusíš hrát dál."

Ž: "Říkala jste něco? Vy jste se zase zasekla."

U: "To nevádi. V té etudě jsou dva křížky, ty hraješ jen jeden a zapomínáš na cis."

Ž: "Aha."

14:11

—znovu první dva takty etudy č. 10—

Ticho

Spojení bylo přerušeno, zkontrolujte kvalitu připo-

jení

14:12 Vyzvánění

Ž: "Haló, vy jste to asi omylem vypla."

U: "No, nějak mi to vypadlo. Nejdřív se to zaseklo a pak to vypadlo."

Ž: "A jakou máte rychlost připojení?"

U: "Eh? To nevím, jak zjistit. Teď pojd', prosím tě, zahrát aspoň kousek té etudy."

14:13 Žák hraje, ale něco mu vrtá v hlavě

—pořetí první dva takty etudy č. 10—

Ž: "Jak to, že nevíte, jak to zjistit? Já vám to řeknu."

U: "Nikdy jsem to ještě nedělala. Pojd' ještě prosím hrát."

14:14

—další takty etudy č. 10—

U: "Haló, pořád tam jsou dva křížky."

Ž: "Tak já to vezmu ještě jednou."

—počtvrté první dva takty etudy č. 10—

U: "Ten začátek hrát nemusíš, ten ti jde dobře."

Ž: "Tak já vezmu druhý rádek."

14:15

—dva takty druhého rádku etudy č. 10—

14:16 Do pokoje přichází maminka

R: "Promiňte, ale nám za chvíli začíná matika"

U: "To nevádi, nám to stejně dneska moc nešlo."

R: "Já jsem vás dneska ani neslyšela, protože starší syn luxoval."

14:17

U: "Tak zase za týden ve stejnou dobu?"

R: "Ano za týden, děkujeme. Na shledanou."

Ž: "Na shledanou."

U: "Na shledanou."

Hovor ukončen, ohodnoťte prosím kvalitu hovoru

U: "Jéžiš, vždyť já jsem mu zapomněla zadat látku do příště!"

Příběh je fikce poskládaná ze střípků z on-line hodin.

Tímto bych chtěla poděkovat všem rodičům a žákům za trpělivost, instalaci nových aplikací a zejména za ochotu hrát v době koronavirové krize!

Barbora Kulichová

Kartáček aneb Učitel na prázdninách

Rozdávám vysvědčení, ale už se vlním jako Jadran. „Žáci, pěkné prázdniny a na shledanou v září!“

„Miláčku, jsem doma! Děti, ukažte vysvědčení – nakládat – vyjždíme...!“

Jedeme 10 minut. „Mami, kdy už tam budeme?“

20 minut. Zvracíme.

30 minut. Čůráme.

Jedeme hodinu. Máme žízeň i hlad.

3 hodiny. Toník breptá ze spaní.

Konečně Mikulov...

Postupně i Vídeň – Graz – Maribor – Lublaň – Rijeka...

No hurá, ostrov Krk a náš kemp Bunculuka!

„Hele, počkalo na nás,“ ukazují k místu, kde jsme měli stan i loni.

Po termosce kávy mi srdce šlape jak vrtačka s příklepem, ale já ze sebe shazuji školní rok a s ním všechno své obléčení. Jsme přece v oficiálním ráji nudistů. Odcházím na umývárku. Panečku, ta podoba! Děvče v šatíčkách mi připomíná žákyni. JE TO ONA! Teď přijela.

Rychle mobilizují herecké vlohy. Musím se celý schovat za svůj kartáček na zuby...

Pane učitelé, Vy jste tady taky?“

Jaroslav Dvorský

Návraty